

พื้นที่กลางแห่งความไว้วางใจ ด้วยผักปลอดภัยที่ยะลา

จังหวัดยะลาเป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น แต่พบว่ามีเครือข่ายทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาหลายด้าน ทั้งสุขภาพ การศึกษา การอยู่ร่วมในสังคม สิ่งแวดล้อม ปัจฉาเสียง ฯลฯ หนึ่งในงานสาธารณะที่โดดเด่นคือใช้กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด ขับเคลื่อนประเด็นร่วม “ความมั่นคงทางอาหาร : ผักปลอดภัย” ซึ่งเป็นประเด็นเล็กๆ แต่สามารถสร้างเป็นพื้นที่กลางแห่งความไว้วางใจให้ทุกเครือข่ายมาร่วมกันขับเคลื่อน



มีเป้าหมายคือ “คนยะลาดีสุขภาพดี ลดโรคที่เกิดจากกินอาหารที่ปนเปื้อน สร้างเมืองแห่งเกษตรอินทรีย์ โดยเริ่มที่ทำเกษตรปลอดภัย”

5 จุดเปลี่ยน ที่ใช้ประเด็นผักปลอดภัย มาสร้างเป็นพื้นที่กลาง ได้แก่

- 1) ตระหนักในสารเคมีปนเปื้อน
- 2) สุขภาพคนย่ำแย่
- 3) เงินไหลออกจากชุมชน เนื่องจากต้องซื้อผักผลไม้ที่นำเข้า
- 4) สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัด
- 5) ใช้แนวคิดเย็นกระทันหัน สร้างเครือข่ายอาหารปลอดภัย ทำให้เกิดการพูดคุยกันในเรื่องที่ดีต่อสุขภาพ และลดสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ลง

สมัชชาสุขภาพจังหวัดยะลา ร่วมกับ NODE Flagship สสส. ขับเคลื่อนโดยมีหลักคิดคือส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารเพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ชุมชนกำหนดพื้นที่ปลูกผักปลอดภัย 2) มีแผนและข้อตกลงชุมชน ใช้**ธรรมนูญชุมชนว่าด้วยการปลูกผักปลอดสาร** และ 3) การจัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการวางแผนปฏิบัติการ ร่วมกัน

5 หลักคิด ที่นำมาใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย

ให้ประสบความสำเร็จ

1. เชื่อมโยงเข้าสู่แผนพัฒนาจังหวัด ในยุทธศาสตร์ว่าด้วย เกษตรมั่นคง
2. ใช้ประโยชน์จากกลไกและระบบที่มี จากคำสั่งแต่งตั้ง จังหวัดยะลา คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนงานด้านสุขภาพตามประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดยะลา
3. พัฒนาตัวแบบเชิงนโยบาย ได้แก่ วิศวกรรมชุมชน บูริชฟาร์มและต้นแบบด้านการปลูกผักปลอดภัย
4. สร้างมาตรฐานกลาง มีมาตรฐาน GAP รับรอง
5. คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ได้แก่ การพัฒนาระบบการซื้อขายผักปลอดภัย ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านเพจส่วนตัว line กลุ่ม/เครือข่าย “ยะลาผักปลอดภัย” และร่วมกันสร้าง Brand ยะลาผักปลอดภัย เพื่อให้ผู้บริโภคและเครือข่ายมีความมั่นใจในอาหารปลอดภัย



6 บทเรียน

จากกระบวนการสร้าง พื้นที่กลางแห่งความไว้วางใจ ของทุกภาคีเครือข่าย ได้แก่

1. หลอมรวมเครือข่าย สร้างความเป็นเจ้าของร่วม
2. ได้ประเด็นร่วม วิเคราะห์ศักยภาพและต้นทุน สร้างสุขภาวะของคนทั้งจังหวัด
3. วมเป็นหุ้นส่วน เอื้ออำนวย กระบวนการร่วมลงทรัพยากรในการขับเคลื่อน
4. กระบวนการเข้ม ชัดเจนเพื่อให้เกิดเป้าหมาย คนทำงานที่เป็นหนึ่งเดียวกัน
5. หนักแน่นข้อมูล ใช้ทีมวิชาการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา พู๊แทนหน่วยงาน เครือข่ายและชุมชน เข้ามาร่วมเพื่อสอบถามข้อมูลให้ถูกต้อง
6. หนุนให้ขับเคลื่อนจริง รู้เส้นทางนโยบายว่าจะไปที่ไหนและนำไปปฏิบัติการตั้งแต่ครัวเรือน ชุมชนท้องถิ่นและจังหวัด

